

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 93.

Vydána dne 17. listopadu 1948.

Cena Kčs 1.80.

OBSAH:

(245.—248.) **245.** Zákon o štátom občianstve osôb maďarskej národnosti. — **246.** Zákon o náhrade poslancov Národného shromáždení. — **247.** Zákon o táborech nucenej práce. — **248.** Zákon o okreskových porodních asistentkách a o úpravě oprávnení k výkonu pomocné praxe porodnické.

245.**Zákon****zo dňa 25. októbra 1948**

**o štátom občianstve osôb maďarskej
národnosti.*)**

Národné shromaždenie republiky Československej usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

(1) Osoby maďarskej národnosti, ktoré dňa 1. novembra 1938 boli československými štátnymi občanmi, majú bydlisko na území Československej republiky a nie sú príslušníkmi cudzieho štátu, nadobúdajú bez ďalšieho československé štátne občianstvo dňom, kedy tento zákon nadobúda účinnosť, ak složia do 90 dní od tohto dňa sľub vernosti Československej republike (§ 2, ods. 2).

(2) Spolu s manželom, prípadne spolu s otcom alebo matkou, nadobúdajú československé štátne občianstvo nerozvedená manželká a maloleté deti, pokiaľ ho už nenadobúdajú podľa odseku 1, ak majú bydlisko na území Československej republiky.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia pre osoby, ktoré sa ťažko previnili proti československej republike alebo jej ľudovodemokratickému zriadeniu. Ministerstvo vnútra sostaví do 30 dní od vyhlásenia tohto zákona soznam týchto osôb a dodá ho príslušným okresným národným výborom. Ďalej ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia pre osoby určené na výmenu podľa Dohody medzi československou a Maďarskou o vymene obyvateľstva zo dňa 27. februára 1946, č. 145 Sb.

§ 2.

(1) Výrok o nadobudnutí československého štátneho občianstva podľa tohto zákona prisúcha okresnému národnému výboru.

(2) O výkone sľubu vernosti československej republike platia všeobecné predpisy.

§ 3.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister vnútra.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

*) Úřední české znění vyhlášeno v příloze Sbírky na str. 5.

246.**Zákon****ze dne 25. října 1948**

o náhradě poslanců Národního shromáždění.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Dekretuhoceho presidenta republiky ze dne 23. října 1945, č. 106 Sb., o platech členů Prozatímního Národního shromáždění, se vztahuje obdobně na poslance Národního shromáždění.

§ 2.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 9. června 1948; provede jej ministr vnitra v dohodě s ministry financí a dopravy.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

247.**Zákon****ze dne 25. října 1948**

o táborech nucené práce.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Aby osoby uvedené v § 2 mohly být vychovány k práci jako občanské povinnosti a aby mohlo být využito jejich pracovních schopností k prospěchu celku (§ 32 ústavy), zřizují se tábory nucené práce (v dalším jen „tábory“).

(2) Tábory zřizuje a spravuje ministerstvo vnitra, které může podle potřeby tuto působnost přenést na krajské národní výbory.

(3) Pracovních sil zařazených do taborů (§ 2) bude použito pro výkon prací podnikářských státém, národními podniky a svazky lidové správy ke splnění jednotného hospodářského plánu.

§ 2.**(1) Do taborů budou zařazeny**

- a) osoby, které jsou starší 18 let, nepřekročily 60. rok věku a jsou tělesně a duševně způsobilé, ale práci se vyhýbají nebo ohrožují výstavbu lidově demokratického zřízení nebo hospodářský život, zvláště veřejné zásobování, a osoby, které jim to umožňují,
- b) osoby pravoplatně odsouzené pro některý z činů uvedených v zákonu ze dne 6. října 1948, č. 231 Sb., na ochranu lidově demokratické republiky,
- zákonu ze dne 13. února 1947, č. 15 Sb., o stíhání černého obchodu a podobných pletech,
- zákonu ze dne 13. února 1947, č. 27 Sb., o trestní ochraně provádění dvouletého hospodářského plánu, nebo
- zákonu ze dne 18. července 1946, č. 165 Sb., o trestní ochraně národních podniků, znárodněných podniků a podniků pod národní správou.

(2) U správních přestupků, u nichž při uložení trestu na svobodě podle dosavadních zákonů mohlo být vysloveno, že trest na svobodě delší tří měsíců má být odpykán v donucovací pracovně, bude tento trest vykonán v táboře.

§ 3.

(1) O zařazení do tábora a o době trvání pobytu v něm v případech uvedených v § 2, odst. 1, písm. a) a o době trvání pobytu v případech uvedených v § 2, odst. 1, písm. b) rozhodují tříčlenné komise, jejichž členy a náhradníky jmenují krajské národní výbory.

(2) Do tábora lze zařaditi osoby uvedené v § 2 na dobu od tří měsíců do 2 let.

§ 4.

Komise zřízená podle § 3, odst. 1 může, kde toho povaha případu vyžaduje:

- a) zakázati osobě zařazené do tábora po jejím propuštění z něho pobyt v určitém územním okrsku nebo místě nebo jí určiti místo pobytu,
- b) nařídit vyklizení bytu zařazené osoby,
- c) rozhodnouti, že do živnostenského podniku nebo majetkových podstat zařazené osoby bude zavedena národní správa,
- d) rozhodnouti, že zařazené osobě bude odňato živnostenské oprávnění.

§ 5.

Odvolání podané proti rozhodnutí vydanému podle § 3 nebo § 4 nemá odkladného účinku.

§ 6.

(1) Komise podle § 3, odst. 1 může na návrh správy tábora po uplynutí nejméně tří měsíců dobu pobytu v táboře zkrátiti, má-li za to, že zařazená osoba svou pracovitostí a svým chováním dává jistotu, že po propuštění povede pracovitý, sporádaný a bezúhonné život, nebo prodloužiti, nedává-li svým chováním v táboře této jistoty.

(2) Zařazené osoby budou z tábora propuštěny, nehledě k určené době povinného pobytu, stanou-li se trvale tělesně nebo duševně nezpůsobilými k práci a k pobytu v táboře.

§ 7.

(1) Zařazené osoby jsou povinny konati jím uložené práce, a to jak v táborech, tak mimo ně.

(2) Osoby zařazené do tábora obdrží za práci plat podle pracovního výkonu. Po dobu zařazení nemají nároku na požitky, které by jim jinak příslušely nebo byly poskytovány z důvodu pracovního (služebního) poměru nebo se zřetelem k němu.

(3) Z platu podle odstavce 2 se hradí nejprve náklady pobytu; ze zbytků se uvolní část na výživu příslušníků rodiny, kteří jsou odkázáni výživou na zařazeného a které je povinen podle zákona živit. Zbývající část se zařazenému vyplatí při propuštění z tábora.

(4) Osoby zařazené do taborů podléhají národnímu pojištění.

§ 8.

Osobám zařazeným do taborů dostává se mravní, odborné a osvětové výchovy.

§ 9.

Podrobné předpisy k provedení tohoto zákona, zejména ústavní, kázeňský a výchovný řád pro tábory, jakož i předpisy o jednání komisi, zřízených podle § 3, a o řízení před nimi, vydá ministerstvo vnitra za součinnosti zúčastněných ministerstev.

§ 10.

Do doby, než krajské národní výbory zahájí činnost, vykonává jejich působnost podle tohoto zákona ministerstvo vnitra. Zařazení do taborů vyznačí se poznámkou v soudním rejstříku trestů.

§ 11.

Zrušují se nařízení Slovenské národní rady ze dne 23. března 1948, č. 7 Sb. n. SNR, o zřízení pracovních útvarů, a prováděcí nařízení sboru pověřenců ze dne 23. dubna 1948, č. 18 Sb. n. SNR, k nařízení o zřízení pracovních útvarů. Pracovní útvary zřízené podle těchto předpisů se přeměňují v tábory.

§ 12.

Tento zákon nabývá účinosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Nosek v. r.

248.

Zákon

ze dne 25. října 1948

o okrskových porodních asistentkách a o úpravě oprávnění k výkonu pomocné praxe porodnické.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.
O okrskových porodních
asistentkách.

§ 1.

Při ústavech národního zdraví, zřízených podle zákona ze dne 19. března 1947, č. 49

Sb., o poradenské zdravotní péči, se ustanoví pro každý porodnický okrsek (§ 4, odst. 1) jedna okrsková porodní asistentka.

§ 2.

Okrskovou porodní asistentkou může být ustanovena jen porodní asistentka, která

1. je československou občankou,
2. je bezúhonná,
3. je podle vysvědčení úředního lékaře tělesně a duševně zdráva,
4. dosáhla diplomu [§ 2, odst. 1, písm. d) zákona ze dne 9. listopadu 1928, č. 200 Sb., o pomocné praxi porodnické, jakož i o vzdělání a výcviku porodních asistentek (porodních pomocnic)] na podkladě alespoň dvouletého výcviku, a
5. není starší 45 roků.

§ 3.

(1) Okrsková porodní asistentka je povinna v porodnickém okrsku (§ 4, odst. 1), pro který je ustanovena:

1. obstarávat úkoly poradenské zdravotní péče (§ 1, odst. 2 zákona č. 49/1947 Sb.) o ženy těhotné, rodičky, šestinedělky, novorozence a kojence, a
2. poskytovat porodní pomoc (§ 1 zák. č. 200/1928 Sb.).

(2) Porodní pomoc podle odstavce 1, č. 2 se poskytuje bezplatně rodičkám, které nemají nárok na ošetření při porodu podle předpisů o národním pojištění, pokud tyto rodičky samy nebo osoby povinné podle zákona je živiti nemohou uhraditi náklad na toto ošetření bez podstatné hospodářské újmy pro sebe a svou rodinu. O tom, zda rodička, která nemá nárok na ošetření při porodu podle předpisů o národním pojištění, má nárok na bezplatnou porodní pomoc podle předchozí věty, rozhoduje okresní národní výbor na podkladě šetření konaného podle směrnic, které vydá ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvy financí a sociální péče vyhláškou v Úředním listě.

(3) Ustanovení §§ 196 a 197 zákona ze dne 15. dubna 1948, č. 99 Sb., o národním pojištění, a § 35, odst. 3 a § 36 zákona ze dne 7. října 1948, č. 236 Sb., o vojenské nemocenské péči, platí obdobně pro okrskové porodní asistentky.

(4) Služební instrukce pro okrskové porodní asistentky vydá ministerstvo zdravotnictví vyhláškou v Úředním listě.

§ 4.

(1) Podle směrnic, které vydá ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem financí a sociální péče, určí krajský národní výbor po slyšení okresních národních výborů porodnické okrsky, zařadí je do čtyř platových typů a stanoví sídla okrskových porodních asistentek.

(2) Seznam porodnických okrsků, v němž jsou uvedeny jejich obvody, zařazení do platových typů, sídla okrskových porodních asistentek, jakož i sdělení o změnách těchto skutečností zašle krajský národní výbor ministerstvu zdravotnictví, které je vyhlásí v Úředním listě.

§ 5.

(1) Služební místa okrskových porodních asistentek se zpravidla obsazují veřejnou soutěží.

(2) Služební poměr okrskových porodních asistentek je smluvní. Práva a povinnosti z tohoto poměru vyplývající se upraví služební smlouvou, kterou s porodní asistentkou sjedná písemně krajský národní výbor podle vzoru vydaného ministerstvem zdravotnictví v dohodě s ministerstvem vnitra a financí.

(3) Smluvní platy okrskových porodních asistentek pro jednotlivé typy porodnických okrsků (§ 4, odst. 1) stanoví ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem financí a sociální péče vyhláškou v Úředním listě.

(4) Částky paušální náhrady služebních výloh pro jednotlivé typy porodnických okrsků (§ 4, odst. 1) stanoví ministerstvo zdravotnictví v dohodě s ministerstvem financí vyhláškou v Úředním listě.

§ 6.

(1) Místní národní výbor obce, která je určena za sídlo okrskové porodní asistentky, je povinen jí opatřiti na její žádost a náklad zdravotně nezávadný a s hlediska dopravního vhodný byt nejméně o dvou obytných místnostech s příslušenstvím. V obcích, kde platí zákon ze dne 28. dubna 1948, č. 138 Sb., o hospodaření s byty, přikáže místní národní výbor okrskovou porodní asistentku pro byt

vyhovující ustanovení předchozí věty jako nájemníci podle § 4 uvedeného zákona v přednostním pořadí.

(2) Požádá-li o to okrsková porodní asistentka pro nedostatek jiného dopravního prostředku nebo v případě, kdy je nutná okamžitá pomoc při porodu, přikáže místní národní výbor jejího sídla kterémukoli majiteli vozidla, aby ji dopravil na její náklad do místa, kde má porodní pomoc poskytnouti, za náhradu, kterou stanoví okresní národní výbor.

(3) Podrobné předpisy k provedení ustanovení odstavců 1 a 2 vydá ministerstvo zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady vyhláškou v Úředním listě.

§ 7.

Obce v obvodu porodnického okrsku, pro který je ustanovena okrsková porodní asistentka, nejsou povinny ustanovovati porodní pomocnice a hraditi jim odměny za porodní pomoc chudým rodičkám, ani jim dodati bezplatně desinfekční prostředky při porodu chudých žen (§ 15 a § 17, č. 4 zákona ze dne 13. července 1922, č. 236 Sb., kterým se doplňují a částečně v činnost uvádějí ustanovení zákona ze dne 15. dubna 1920, č. 332 Sb., jímž stát přejímá výkony zdravotně policejní).

čl. II.

O úpravě oprávnění k výkonu pomocné praxe porodnické.

§ 8.

Ustanovení § 5 zákona č. 200/1928 Sb. se mění a zní:

„(1) Porodní asistentka jest povinna písemně ohlásiti zamýšlené zahájení praxe místně příslušnému okresnímu národnímu výboru a předložiti mu předepsané průkazy (§ 2).

(2) Nemá-li porodní asistentka předepsaných průkazů, jsou-li průkazy nedostatečné, nestalo-li se ohlášení do tří let po vydání diplomu nebo po úspěšném absolvování opakovacího kursu, odepře okresní národní výbor udělití oprávnění k výkonu pomocné praxe porodnické. Jinak podá o zamýšleném zahájení praxe ihned zprávu ministerstvu zdravotnictví se svým návrhem.“

(3) Ministerstvo zdravotnictví zakáže výkon pomocné praxe porodnické, třeba jsou splněny podmínky uvedené v § 2, kdyby výkon této praxe v ohlášeném místě byl v rozporu se zájmem veřejné zdravotní správy na účelném rozmístění porodních asistentek, nebo není-li ohlašovatelka ochotna nebo nemůže-li v ohlášeném místě převzít přiměřený pracovní závazek vůči veřejné zdravotní správě nebo národnímu pojištění nebo vojenské zdravotní správě, a to výměrem, který doručí porodní asistentce a v opise též okresnímu národnímu výboru. Jinak vezme ohlášení výměrem na vědomí. Zakáže-li ministerstvo zdravotnictví výkon pomocné praxe porodnické, sdělí ohlašovatelce jiná vhodná působiště, kde by mohla zahájit praxi.

(4) Dokud nebylo ohlášení vzato na vědomí, nesmí porodní asistentka pomocnou praxi porodnickou vykonávat. Nebyl-li však porodní asistentce doručen výměr do 1 měsíce ode dne, kdy bylo podáno ohlášení, má se za to, že ohlášení bylo vzato na vědomí.

(5) Porodní asistentka je povinna ohlásiti alespoň 4 týdny předem zamýšlenou změnu sídla okresním národním výborům místně příslušným podle dosavadního i příštího sídla. O řízení o takovém ohlášení platí obdobně ustanovení odstavce 2, věty druhé a odstavců 3 a 4. Porodní asistentka je též povinna ohlásiti okresnímu národnímu výboru alespoň 4 týdny předem, že se vzdává praxe; okresní národní výbor podá o tom ihned zprávu ministerstvu zdravotnictví.

(6) Zjistí-li ministerstvo zdravotnictví, že u osoby, jejíž ohlášení bylo vzato na vědomí, nastaly okolnosti uvedené v odstavci 3, věta první, vysloví zánik oprávnění této osoby k dalšímu výkonu praxe.

(7) Nesplnění ohlašovací povinnosti podle odstavců 1 a 5 a neoprávněné provozování praxe se trestají podle § 10.

(8) Ustanovení §§ 196 a 197 zákona ze dne 15. dubna 1948, č. 99 Sb., o národním pojištění, a § 35, odst. 3 a § 36 zákona ze dne 7. října 1948, č. 236 Sb., o vojenské nemocenské péči, platí obdobně pro porodní asistentky.

(9) Podrobné předpisy k provedení odstavců 1 až 6 vydá ministerstvo zdravotnictví po slyšení krajských národních výborů vyhláškou v Úředním listě.“

čl. III.

Ustanovení přechodná
a závěrečná.

§ 9.

(¹) V prvních pěti letech účinnosti tohoto zákona může ministerstvo zdravotnictví za okolnosti hodných zvláštního zřetele prominouti podmínky uvedené v § 2, č. 4 a 5.

(²) Podmínu dvouletého výcviku uvedenou v § 2, č. 4 lze prominouti jen porodní asistentce, která

- a) prokáže, že provozovala po dobu alespoň 3 roků pomocnou praxi porodnickou a že se osvědčila,
- b) se písemně zaváže, že se na výzvu krajského národního výboru zúčastní doplňovacího výcviku pro okrskové porodní asistentky a že se podrobí závěrečné zkoušce.

(³) Směrnice o doplňovacím výcviku okrskových porodních asistentek [odstavec 2,

písm. b)] vydá ministerstvo zdravotnictví vyhláškou v úředním listě.

§ 10.

Dokud nepočnou působití krajské národní výbory, vykonávají jejich působnost stanovenou tímto zákonem zemské národní výbory, na Slovensku pověřenectvo zdravotnictví.

§ 11.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.